

1882. október 22.

HALASI ÚJSÁG   1. évfolyam 4. szám

Az újság 1-2 . oldala hiányzik

dosított költségvetés fő összegei ezek: Beyétel 30,796 frt 85 kr., kiadás 38,178 frt 74 1/2 kr. Hiány 7381 frt 89 1/2 kr. Tavaly a rendes költségvetésbeli hiány volt 7563 frt 8 1/2 kr., a pótköltségvetési hiány 2161 frt 74 kr.

A szakosztályok továbbá elhatározták, hogy a város belép a pestmegyei „Allatnyésztést előmozdító egyesületbe” mint alapító tag 100 frttal. Az egyesület alakítását az idén jul. 6-án tartott megyegyűlés határozta el olyanformán, hogy az együletbe maga a megye 5000 frttal lépett be alapító tagnak s a megyebeli községeknek a belépést kötelezővé tette.

Szóba jött a tanácskozáson a községi iskola kérdése is. Mészöly István tavaly egyik közgyűlésen indítványt tett, hogy a községi iskola a ref. egyháznak mint felekezethez adassék vissza. A szakosztály most ez indítványt tárgyalás alá vevén, azt elfogadta s terjedelmes indokolás kíséretében betérjeszti a közgyűlés elé.

A HÉT TÖRTÉNETE.

Az új fusio, melyről mult számunkban szóltunk, nem jött létre. Az országos pártviszonyokban nem történt változás, csupán két ember vállalt kormányhivatalt az egyesült ellenzék tagjai közül: az egyik gr. Berchthold László, a ki főispánnak; a másik gr. Széchenyi Pál, a ki kereskedelmi miniszternek neveztetett ki. Az egyesült ellenzéki párt e két férfit kilépését tudomásul vette, velök azonban minden további közösséget megtagadott. Kilépett továbbá az egyesült ellenzék köréből dr. Bánhidy Béla is; ez utóbbi azonban személyes ügyek miatt.

Az országgyűlés a mult szombaton tartott ülésében november 15-ig elnapolta magát. A pénteki ülésben Rohonczy Gedeonnak egy pár nappal előbb tett interpellációjára válaszolt a miniszterelnök. Rohonczy a közlekedési miniszterium közegeinek működésében több rendbeli visszaélést vól fölfedezni, s ezek miatt súlyos vádakot emelt azok ellen. A miniszterelnök mostani válaszában előadta a vádak folytán elrendelt vizsgálat eddigi eredményét, mely, szerinte, a vádak teljesen alaptalanoknak bizonyítja. Rohonczy azonban egy hosszabb beszédben fontartá a vádakot, mivel főleg a Tiszaszabályozásnál a megtartott vizsgálat nem helyesen folyt le. A Tiszaszabályozás ügyének felülvizsgálata különben most újra megtartatik s ezuttal a törvényszék által. A többség a miniszterelnök válaszát tudomásul vette. — Rohonczy kilépett a kormánypárt köréből.

Az ágostai hitvallásu egyház egyetemes konventje e héten tartotta ülését Budapesten. A konvent nevezetes határozatokat hozott az egyházban mutatkozó panszláv irányzat ellen. Ugyanis kimondotta, hogy ezután olyan papot vagy tanítót, a ki magyarul nem tud, nem lehet alkalmazni; továbbá a már alkalmazásban levő papok és tanítók közül azok, a kikre a hazaellenes izgatás vádja rábizonyul, állásuktól elmozdítandók. A konvent több tagja, főkép a dunamelléki kerülethől, ellenezte e határozatokat, melyeket azonban a gyűlés túlnyomó többsége elfogadott.

H I R E K.

— Elmarasztalt lelkész. Egy városunkban nagy feltűnést keltett becsület sértési ügyben hozott ítéletet e hó 18-án szerdán a helybeli járásbíró. Az eset a következő: Ez évi jun. 29-én a rom. kath. templomban tartott isteni tisztelet alkalmával Rózsa Béla helybeli plébános sajnálatos föllépésre engedte magát ragadtatni Bernáth Károly árvagyám leánya ellen. A föllépésre az adott okot, hogy az említett kisasszony a szentség felmutatásakor nem térdelt le, sem magát meg nem hajította. A plébános e miatt a templomban jelen

volt közönség hallatára az oltár mellől oda kiáltotta a harangozónak, hogy az állva maradt kisasszonyt a templomból vezesse ki: majd az isteni tisztelet végezte után a sekrestyében erősen lehordta ez s egyebek közt „sem mire való t . . nyosnak” nevezte. — Az ekkép megsértett hölgy szülei a plébános ellen becsületsértés miatt panaszt emeltek a helybeli járásbíró előtt, ki a mondott napon hirdette ki ez ügyben az ítéletet. A tárgyaláson a plébános ur avval mentette heveskedését, hogy B. Mária a szentség felmutatásakor nem csak hogy le nem térdelt, de sőt inkább illetlenül nevetett. A panaszos fél ezt tagadta s azt állította, hogy azért nem térdelt le, mivel a templom igen zsúfolva volt s a hely szűke miatt nem lehetett letérdelnie. Mindkét fél számos tanúra hivatkozott, kiknek kihallgatása után a járásbíró a következő ítéletet hozta: Rózsa Béla lelkész becsületsértés miatt elmarasztaltatik 50 frt birságban, mely az állampénztár részére fizetendő, továbbá köteleztetik 20 frt 50 kr ügyvédi és tanúdíjat a magánvádlónak megfizetni. A birság az ítélet jogerőre emelkedése után 15 nap alatt különboni végrehajtás terhe mellett lefizetendő; nem fizethetés esetén a vádlott büntetése 5 napi fogház. Az ítélet a jogerőre emelkedés után a helyi hírlapban közzé teendő. Az ítéletben a panaszos fél megnyugodott; a vádlott fölebbezést jelentett be. — Megjegyezzük még, hogy Rózsa Béla lelkész ur a tárgyalás folyamán kifogást tett a járásbíró illetékessége ellen, azt állítván, hogy ez ügy a szentszék elé tartozik. A járásbíró azonban illetékosnek jelenté ki magát az ítélethozatalra, mivel a büntető törvénykönyv értelmében minden becsületsértés, kivéve a királyi család tagjaira vonatkozót, a járásbíró elé tartozik s lelkészekre nézve a törvény kivételt nem ismer. — Az ügy iratai a fölebbezés folytán 8 nap alatt föltérjesztetnek a királyi táblához.

— Az Italmérésí jog bérbeadása e hó 16-án végleg megtörtént. A tanácsnak általunk említett végzése szerint a kikéltési ár 9534 frt 45 krban volt megállapítva. Az árverésre csak két árverező jelentkezett: Gyenizse Imre és társai, továbbá Babó László, kik a kellő bánatpénzt letették. Gyenizse Imre és társai ígérték 9538 frtot, Babó László 9539 frtot; ez összegnél magasabb ígéret nem tétetvén, ezzel az árverés befejeztetett. E szerint az italmérésí jog Babó Lászlónak adatott ki 9539 frtért. — Gyenizse Imre és társai 1910 frtnyi bánatpénzüköt visszakapták. — A tanács szombati ülésében az árverést helyben hagyta.

— A vasút. A megnyitás felől hivatalos jelentés még mindig nincs. Magán úton arról értesülünk, hogy a jövő hó 7-én vagy 8-án megtörténhetik a megnyitás. A műszaki bejárás ugyanis november 1-én kezdődik s ennek eredményétől függ, hogy a vonal mikor adathatik át a forgalomnak. Fontossággal bír e részben az, hogy az állam által készített táviridai felszerelés akkora készen lesz-e, vagy hogy annak teljes elkészülte előtt az illető műszaki közegek megengedhetik-e a megnyitást. — A vasút menetrendjére vonatkozólag újabban a következő részletesebb adatokat közölhetjük: Egyelőre két vonal fog közlekedni naponként: egy személy- és egy vegyes vonat. I. Felfelé: A személyvonat indul Budapestről este 9 óra 10 perczkor, megérkezik Szabadkára reggel 4 óra 20 perczkor. A vegyesvonat indul Budapestről délelőtt 8 óra 20 perczkor, megérkezik Szabadkára délután 4 óra

3 perczkor. II. Felfelé: Személyvonat indul Szabadkáról délelőtt 10 óra 20 perczkor, megérkezik Budapestre este 5 óra 25 perczkor. A vegyes vonat indul Szabadkáról este 10 óra 30 perczkor, megérkezik Budapestre reggel 6 óra 58 perczkor.

— A katonák még mindig Halason vannak, s elmenetelők vagy maradásuk felől a vasárnap tartandó képv. közgyűlésnek kell határozni. Az alispán ugyanis a polgármester azon felterjesztésére, melyet lapunk mult számában ismertettünk, azt válaszolta, hogy határozott feleletet kíván, vajjon itt maradjanak-e a katonák vagy sem. A polgármester e kérdést most a közgyűlés elé terjeszti.

— A gyajtogatók póre mint tudva van, most már a kalocsai törvényszék előtt folyik. Újabban az a hír van elterjedve a városban, hogy a törvényszék Lekky Mária-t is szabadlábra helyezte. E hírről azonban még eddig csak magán úton értesültünk, mivel hivatalos értesítés újabban ez ügyben nem érkezett. Mint újabban halljuk, a kalocsai törvényszék avval indokolja a vizsgálatnak a halasi járásbíróstól történt elvételét, hogy az itteni vizsgálóbíró Rác urat tanuképen kell kihallgatni az ismert vesztegetési ügyben. — Megemlítjük még, hogy Oláh Sándor a napokban Halason járt s mintha mi sem történt volna, Péter Ferencz urékhoz akart szállni. Péterné asszony azonban hivatkozva a Lekky Mária elleni bünvizsgálatra, kiutasítá. Oláh erre vissza felelt s egyebek közt azt mondta, hogy „minek csalták el tőlük Péterék a házat.” Minthogy e nyilatkozat a vizsgálatra szintén fontossággal bírhat, följelenték a vizsgáló bírónak ki arról jegyzőkönyvet vett fel s azt szintén megküldö a törvényszéknek.

— Az Ijedős kormánybiztos. Csütörtökön éjjel komikus eset történt Jankovich Miklóssal. A kormánybiztos a Fehér-háznál volt elszállásolva, a hol azelőtt a kataszteri mérnökök laktak. Éjnek idején egyszerre valaki gyanusan foszegetni kezdi az ajtót. J. azon hiszemben, hogy ime most a halasiak ő ellene merényletet terveznek, lármát ütött, mire az ismeretlen merénylő elfutott. A k. biztos rögtön két katonát állíttatott ajtaja elé szuronyos puskával s csak úgy mert ismét nyugalomra térni. — Az egésznek pedig magyarázata az, hogy az eltávozott kataszteri mérnökök némelyike nem épen istenes öltöt ölt, s éjnek idején többször megfordultak nála bizonyos vendégek. A gyertyafény most is egy ilyent csalt be, a ki persze a lármára gyorsan elfutott.

— A vármegyéből. Pest-Kiskunmegye a mult szombaton tartott rendkívüli közgyűlésében megállapította a jövő évi megyei költségvetést. Ennek főbb tételei a következők: I. Megyei tisztviselők rendes fizetése 112,875 frt. II. A tisztviselők mellékjárulók 14,400 frt. III. Megyei szolgák rendes fizetése 13,400 frt. IV. A szolgaszemélyzet mellékjárulók 3440 frt. V. Hivatalos helyiségek fűtése, világítása, nyomatványok, könyvkötő munkák 10,590 frt. VII. Utiköltségek és napidíjak 900 frt. VIII. Megyei épületek javítása s biztosítása 2316 frt 19 kr. IX. Egyéb rendezett kiadások 2465 frt. X. Előre nem látott költségek 1500 frt. XI. Raktári költségek, börtönhelyiségek fűtése 620 frt. XII. Rendkívüli kiadások 1296 frt 60 kr. XIII. A megye pénztárát torhelő adósság — — XIV. A megye fekvő javainak leltára — — XV. Fedezetlenül előirányzatba hozható összes bevétel 5274 frt 44 kr. Mutakozó kiadási többlet 159,620 frt 15 kr. — A megye igazoló választmánya összeállította a megyei virilisek 1883-ra előlegesen kiigazitott névjegyzékét. A megye 300 virilise közt az első dr. Haynald Lajos kalocsai bjbarnok-érsek 60452 frt 58 kr. adóval, a második Bzász-Köburg-Gotha herceg 28,935 frt 86 krajczárral, a harmadik Vigyázó Sándor 19,101 frt 12 krral, 4-ik br. Prónay Dező 18,286 frt 50 krral, 5-ik br. Orczy Andor 15,924 frt 11 krral. A legutolsó virilise 415 frt 8 kr. adót fizet. Van a virilisek közt 1 herceg, 1 főpap, 20 mágnás, 84 olyan, kiknek jogozina van a kétszeres adóösszeállításra és 57 zsidó, kiknek évi adója 107,612 frt 35 krra rug.

— A Petőfi szobor leleplezése vasárnap okt. 15-én tartott meg Budapesten. E nagy országos ünnepen jelen voltak a kormány- és a törvényhozás két hazának tagjai, a főváros és számos ottani köztintezet képviselői s a vidéki törvényhatóságok küldöttei nagy számmal. Sajnálatos, hogy a nemzeti ünnepen városunk képviselőtársaságáról senki sem gondosko-

